

ÎNGRIJIRI FARMACEUTICE SPECIALIZATE PRIVIND UTILIZAREA SUPLIMENTELOR ALIMENTARE

Autori: ANGHELCEVA Svetlana, ȘCHIOPU Tatiana, ADAUJI Stela
Conducător științific: ADAUJI Stela, dr. hab. șt. farm., conferențiar universitar
Catedra de farmacie socială „Vasile Procopișin”, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”

INTRODUCERE

Utilizarea suplimentelor alimentare este în creștere la nivel global, în special în rândul adulților. Datele Sondajului Național de Sănătate și Nutriție (NHANES) arată că peste jumătate dintre adulții americani utilizează suplimente, cu prevalență mai mare la femei și la persoanele vârstnice. Suplimentele alimentare sunt percepute ca soluții accesibile pentru prevenirea carențelor nutriționale și susținerea sănătății, însă utilizarea lor ridică probleme legate de siguranță, reglementare și educație. Analiza PESTEL oferă un cadru complex pentru înțelegerea factorilor care influențează consumul de suplimente alimentare la vârstnici în Republica Moldova. Aceasta permite evaluarea dimensiunilor politice, economice, sociale, tehnologice, de mediu și legale, evidențiind atât oportunitățile, cât și riscurile asociate. În acest context, îngrijirile farmaceutice contribuie la transformarea provocărilor identificate prin această analiză în oportunități pentru sănătatea publică.

SCOP

Evidențierea rolului farmacistului în consilierea pacienților în etate privind utilizarea suplimentelor alimentare prin identificarea riscurilor de interacțiuni medicamentoase și promovarea unui consum responsabil.

MATERIALE ȘI METODE

Materialele de cercetare au inclus Registrul suplimentelor alimentare (Lista substanțelor înregistrate și Lista substanțelor notificate) actualizat la 03.11.2025. De asemenea ca surse documentare au servit publicații științifice recente, ghiduri nutriționale internaționale, ca Dietary Guidelines for Americans, Ghidul pentru suplimente alimentare în UE, Regulamentul UE nr. 1169/2011 și Actul privind siguranța alimentelor și nutriției. Instrumentul de cercetare este PESTEL Analysis. Acest instrument analizează factorii externi care influențează consumul de suplimente alimentare la vârstnici.

CUVINTE-CHEIE

suplimente alimentare, piața farmaceutică, îngrijiri farmaceutice, farmacie comunitară

REZULTATE

Analiza PESTEL arată că în Republica Moldova consumul de suplimente alimentare la vârstnici este influențat de factori politici (armonizarea cu legislația UE), economici (accesibilitatea și costurile), sociali (percepții și educație nutrițională), tehnologici (digitalizare și baze de date), de mediu (resurse naturale și riscul produselor contrafăcute) și legali (lacune legislative și supraveghere insuficientă). Fiecare factor extern identificat în analiza PESTEL influențează modul în care farmacistul își desfășoară activitatea de consiliere și monitorizare, oferind îngrijiri farmaceutice.

Dimensiune PESTEL	Aspecte relevante pentru Republica Moldova
Politic	Politici naționale de sănătate publică axate pe îmbătrânirea sănătoasă; armonizarea legislației cu reglementările UE privind suplimentele alimentare; rolul Ministerului Sănătății și Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) în supravegherea pieței.
Economic	Puterea de cumpărare redusă a multor vârstnici limitează accesul la suplimente de calitate; piața farmaceutică autohtonă include produse importate și locale, cu diferențe mari de preț; suplimentele pot reduce costurile tratamentelor prin prevenirea carențelor nutriționale, dar pot genera cheltuieli suplimentare dacă sunt utilizate necorespunzător. Farmacistul poate orienta pacienții vârstnici către produse eficiente și accesibile, prevenind cheltuieli inutile sau riscuri generate de suplimente de calitate inferioară.
Social	Percepția că suplimentele sunt „naturale și sigure” duce la utilizare necontrolată. Comunicarea dintre farmacist și pacient contribuie la corectarea percepției că suplimentele sunt „naturale și sigure” indiferent de context. Educația nutrițională și consilierea personalizată reduc riscul de abuz și interacțiuni medicamentoase.
Tehnologic	Posibilitatea dezvoltării unor baze de date digitale naționale privind suplimentele alimentare pentru a sprijini farmaciștii și medicii; utilizarea platformelor online pentru educația pacienților; acces limitat la tehnologii moderne în zonele rurale. Farmacistul poate utiliza baze de date digitale și instrumente informatice pentru a monitoriza consumul de suplimente, pentru a identifica interacțiuni și pentru a sprijini deciziile clinice.
Mediu	Disponibilitatea resurselor naturale pentru producerea suplimentelor (plante medicinale locale); necesitatea respectării standardelor de sustenabilitate și calitate. Prin promovarea suplimentelor certificate și sigure, farmacistul contribuie la protecția pacienților împotriva produselor contrafăcute sau de calitate scăzută
Legal	Farmacistul este interfața dintre reglementările europene și naționale și pacient. Prin consiliere, el asigură respectarea normelor de etichetare, siguranță și utilizare corectă a suplimentelor.

CONCLUZII

Suplimentele alimentare nu sunt universal necesare, dar pot deveni utile în cazul vârstnicilor sau al persoanelor cu diete restrictive. Farmacistul contribuie la utilizarea rațională a suplimentelor prin oferirea îngrijirilor farmaceutice specializate.